

A C-508/18. sz. OG (lübecki ügyészség) és a C-82/19. PPU. sz. PI (zwickauai ügyészség) egyesített ügyekben, valamint a C-509/18. sz. PF (Litvánia főügyésze) ügyben hozott ítélet

A német ügyészségek nem nyújtják a végrehajtó hatalomtól való függetlenség kellő garanciáját ahhoz, hogy európai elfogatóparancsot bocsáthassanak ki

Ezzel szemben Litvánia főügyésze a függetlenség ilyen garanciáját nyújtja

Két litván és egy román állampolgár az ír bíróságok előtt vitatta a német ügyészségek és Litvánia főügyésze által büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsok végrehajtását. E személyeknek szándékos emberölésnek és súlyos testi sértésnek (OG), fegyveres rablásnak (PF) és szervezett vagy fegyveres rablásnak minősített cselekmények elkövetését róják fel.

Az érintett három személy azzal érvel, hogy a német ügyészségek és Litvánia főügyésze nem rendelkeznek hatáskörrel európai elfogatóparancs kibocsátására, mivel nem minősülnek az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat¹ értelmében vett „igazságügyi hatóságnak”. A német ügyészségeket illetően OG és PI többek között arra hivatkoznak, hogy azok nem függetlenek a végrehajtó hatalomtól, mivel az igazságügyi miniszter által vezetett közigazgatási hierarchiába tartoznak, így fennáll a politikai befolyásolás kockázata.

A Supreme Court (legfelsőbb bíróság, Írország) és a High Court (felsőbbíróság, Írország) ezzel összefüggésben kéri a Bíróságtól a kerethatározat értelmezését. Mivel PI-t a vele szemben kibocsátott európai elfogatóparancs alapján fogva tartják Írországban, a Bíróság eleget tett a High Court azon kérelmének, hogy a PI-vel kapcsolatos előzetes döntéshozatal iránti kérelmet sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban bírálja el.

A mai napon hozott ítéleteiben a Bíróság kimondja, hogy **a kerethatározat szerinti „kibocsátó igazságügyi hatóság” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az nem terjed ki valamely tagállam azon ügyészségeire, amelyek – akárcsak a német ügyészségek –, ki vannak téve azon kockázatnak, hogy közvetlenül vagy közvetetten alá lehetnek rendelve az igazságügyi minisztériumhoz hasonló végrehajtó hatalmi szerv egyedi utasításainak az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozat meghozatala keretében.**

Ezzel szemben e fogalom kiterjed valamely tagállam főügyészeire – amilyen Litvánia főügyésze –, aki miközben a bírói hatalomtól szervezetileg független, hatáskörrel rendelkezik a vádemelésre és független a végrehajtó hatalomtól, és akinek a jogállása a végrehajtó hatalomtól való függetlenségének garanciáját nyújtja az európai elfogatóparancs kibocsátása keretében.

A Bíróság először is emlékeztet arra, hogy az európai elfogatóparancs az első konkrét megvalósulása a büntetőjog területén a kölcsönös elismerés elvének, amely elv a tagállamok közötti kölcsönös bizalom elvén alapul. E két elvnek alapvető jelentősége van, mivel lehetővé teszik egy belső határok nélküli térség létrehozását és fenntartását.

A kölcsönös elismerés elve feltételezi, hogy kizárólag a kerethatározatban előírt feltételeknek megfelelő európai elfogatóparancsokat kell végrehajtani. Így az európai elfogatóparancs

¹ A 2009. február 6-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.)

„igazságügyi hatósági határozatnak” minősül, melyhez többek között az szükséges, hogy azt valamely „igazságügyi hatóság” bocsássa ki.

Noha az eljárási autonómia elvének megfelelően a tagállamok a nemzeti joguk alapján kijelölhetik az európai elfogatóparancs kibocsátására illetékes „igazságügyi hatóságot”, e fogalom jelentése és hatálya nem hagyható az egyes tagállamok értékelésére, hanem azoknak az Unió egészében egységesnek kell lenniük.

Igaz, hogy az „igazságügyi hatóság” kifejezés nem szorítkozik kizárólag a tagállami bírák vagy bíróságok kijelölésére, hanem azt úgy kell érteni, mint amely tágabb értelemben kijelöli az ezen állam büntető igazságszolgáltatásában részt vevő hatóságokat is, eltérően többek között a minisztériumoktól vagy rendőrségektől, amelyek a végrehajtó hatalomba tartoznak.

A Bíróság szerint mind a német ügyészségek, mind Litvánia főügyésze, akiknek szerepe van a büntetőeljárás lefolytatásában, a büntető igazságszolgáltatásában részt vevő hatóságoknak tekinthetők.

Mindazonáltal, az európai elfogatóparancs kibocsátására hatáskörrel rendelkező hatóságnak feladatai ellátása során függetlenül kell eljárnia, még akkor is, ha ezen elfogatóparancs valamely bíró vagy bíróság által kibocsátott nemzeti elfogatóparancson alapul. Ennek megfelelően e hatóságnak képesnek kell lennie e feladat objektív módon való ellátására, figyelembe véve minden terhelő és mentő körülményt, anélkül, hogy ki volna téve azon kockázatnak, hogy határozathozatali jogköre különösen a végrehajtó hatalom részéről külső utasításoknak volna kitéve, oly módon, hogy semmilyen kétség nem férhet ahhoz, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozat e hatóságtól származik, nem pedig végső soron az említett hatalomtól.

A német ügyészségekkel kapcsolatban a Bíróság megállapítja, hogy a törvény nem zárja ki, hogy az ügyészségek európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozata valamely egyedi esetben ne lehessen alárendelve az érintett tartomány igazságügyi minisztere utasításának. Ennélfogva ezen ügyészségek nem tűnnek úgy, mint amelyek megfelelnek az egyik követelménynek ahhoz, hogy azokat a kerethatározat szerinti „kibocsátó igazságügyi hatóságnak” lehessen minősíteni, mégpedig azon követelménynek, hogy az ilyen elfogatóparancs kibocsátása keretében a független fellépés garanciáját nyújtják.

Ezzel szemben úgy tűnik, hogy Litvánia főügyésze a kerethatározat értelmében vett „kibocsátó igazságügyi hatóságnak” minősíthető, mivel az e tagállambeli jogállása nem csupán tevékenységének objektív ellátását biztosítja, hanem a végrehajtó hatalomtól való függetlenségének garanciáját is nyújtja az európai elfogatóparancs kibocsátása keretében. Ugyanakkor a Bíróság rendelkezésére álló tények nem teszik lehetővé annak eldöntését, hogy e főügyész európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatai olyan kereset tárgyát képezhetik-e, amely teljes mértékben megfelel a hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelményeknek, aminek megvizsgálása a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítéletek teljes szövege ([C-508/18](#) és [C-82/19](#), valamint [C-509/18](#)) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehoczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106